

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

39. ČÍSLO / XXXI. ROČNÍK

17 Kč • 0,90 €

1. ŘÍJNA 2023

Z obsahu:

Svědkové víry:
svatá Terezie od Dítěte
Ježíše, patronka misíí
Katecheze papeže
Františka při generální
audienci 7. června 2023
na Svatopetrském
náměstí v Římě
- strana 2 -

**Svatá Marie Františka
od pěti ran Ježíšových**
Libor Rösner
- strana 4 -

**Homilie kardinála
Dominika Duky
v poznaňské arcidiecézi**
- strana 6 -

Služba andělů
P. Gerhard Heyder OCD
- strana 7 -

„Chci se stát misionářkou!“
- strana 9 -

O původu růžence
Christof Casetti
- strana 10 -

Můj zpěv o dnešním dnu
Sv. Terezie z Lisieux
- strana 11 -

**Maminka Markéta
(34 - dokončení)**
Život matky Dona Boska
Teresio Bosco
- strana 12 -

Kardinál Dominik Duka jako papežský legát 9. září 2023 vykonal slavnostní korunovací obrazu Panny Marie ve Smolicích v poznaňské arcidiecézi. (Foto © Petr Polanski, Člověk a Víra)

Svědkové víry: svatá Terezie od Dítěte Ježíše, patronka misíí

Katecheze papeže Františka při generální audienci
7. června 2023 na Svatopetrském náměstí v Římě

Lk 15,4-7

Dobrý den, drazí bratři a sestry! Před námi jsou relikvie svaté Terezie od Dítěte Ježíše, univerzální patronky misíí. Je dobře, že se tak děje v době, kdy přemýšlíme o naděši pro evangelizaci, o apoštolské horlivos-

ti. Dnes nám tedy pomůže svědectví svaté Terezičky. Narodila se před sto padesáti lety a k tomuto výročí jí hodlám věnovat apoštolský list.

Je patronkou misíí, ale nikdy nebyla na misíích: jak si to vysvětlit? Byla karmelitánskou řeholnicí a její život se nesl ve znamení nepatrnosti a slabosti: sama

sebe nazývala „malým zrnkem písku“. Měla chatrné zdraví a zemřela v pouhých 24 letech. Ale ačkoli její tělo churavělo, její srdce bylo živé, misionářské. Ve svém „deníku“ vypráví, že toužila být misionářkou a že jí chtěla být nejen několik let, ale po celý život, vlastně až do konce světa. Terezie byla „duchovní sestrou“ několika misionářů: z kláštera je doprovázela svými dopisy, modlitbami a přinášela za ně neustálé oběti. Aniž by to bylo zjevné, přimlouvala se za misie jako motor, který ve skrytu dodává vozidlu sílu k pohybu vpřed. Často se však setkávala s nepochopením svých řeholních spolusester:

Pokračování na str. 5

Misijní měsíc, nebo růžencový? Je říjen takový, či onaký? Obojí! A pěkně to do sebe zapadá. Neboť ten, kdo chce být křesťanským misionářem – ať už ve zvláštním povolání, nebo z daru přijatého křtu –, ten musí žít, konat s pomocí nejen Otce, ale i Matky. Čili: hlásat Boží království lze různými způsoby, ale nikdy nesmí scházet milost Boží a ochrana a pomoc Panny Marie. To vše odevzdáváme vedení Ducha Svatého, směřujícímu k Ježíšovu kříži a zmrtvýchvstání.

Krásně jsme to mohli vidět po mnoho týdnů u maminky Markéty (str. 12–13), která vychovala svého syna, svatého Dona Boska, k velkolepému dílu záchranu mnoha mladických duší skrze trvalé spojení víry, lásky, modlitby a práce. Nic zvláštního, každodenní chléb prostého člověka? A přece: jaká to síla proměňující tvrdá lidská srdce! Titíž chlupci pak jako muži oplakávali a želeli odchodu své dobré matky z tohoto světa. Našli však útočiště u Matky, jejíž Syn se stal pro ně nadějí ve světě plném zoufalství, chudoby, beznaděje. Byla to součást jejich duchovního zrání: od pozemského k nebeskému. Od moudrého uspořádání vlastního každodenního života k životu věčnému, od starostlivé a milující pozemské matky k Matce nebeské, mocné Ochránkyni před vším zlem a bezpečné Vůdkyni na cestě za Ježíšem.

Proto i modlitba svatého růžence je nejen vyjádřením úcty a důvěry k Panně Marii, ale je i jednou z mimořádně

Editorial

omilostněných modliteb: člověka posiluje v duchovním boji, upevňuje ve víře v Trojjediného Boha a vykupitelské dílo Ježíšovo, proráží nebesa – a nebeský Otec slyší a vyslyší... Původu této modlitby, v pokladnici katolické církve tak drahocenné, se věnuje Christof Casetti. (str. 10–11) Kéž je nám jeho text povzbuzením, abychom si tuto modlitbu zamilovali i my a důvěřovali v její nadpřirozenou moc!

Být misionářem není procházka umeteným, rovným chodníkem – myšleno duchovně, ale i materiálně. Svědectví o tom podávají sestry z Kongregace misionářek učícího a vykupujícího Spasitele. (str. 8) Jako bychom slyšeli i zde maminku Markétu: „Tento život spočívá v utrpení. Opravdové radosti budou na věčnosti.“ Nejde však jen o utrpení fyzické, jež přináší náročné putování na mulách a pěšky do horské vesnice, ale je tu i smutek, že člověk nemůže udělat více, aby přinesl Ježíše ke všem. A zde nastupuje víra v Boží všemohoucnost: kde nemůže být člověk, tam může potěšit, uzdravit, posílit Pán, zvláště když ho s důvěrou prosíme před Nejsvětější svátostí.

Chci se i já – ve svém životním stavu, společenském postavení, se svými schopnostmi i nedokonalostmi – stát misionářem? Není třeba moc vymýšlet, stačí jediné: milovat Pána Ježíše a z lásky k němu

mu nabídnout celý svůj život, všechny své těžkosti, utrpení, bolesti. Desetiletá Terezia Castillo (str. 9) nám pomůže otevřít náš duchovní zrak, abychom našli způsob, jak se stát pravým Božím misionářem. Naše zmatená doba potřebuje každého z nás. (str. 6–7)

Patronka misíí, svatá Terezie od Dítěte Ježíše: její osobnost a duchovní dílo nám připomíná ve své katechezi papež František. Rovněž u ní nacházíme spojení každodenních povinností, víry, lásky a modlitby čili opět ono „od pozemského k nebeskému“. Terezie ve svém nádherném zpěvu o dnešním dni prochází ve sjednocení s Bohem pozemským putováním až k věčnosti, ke dni radosti nikdy nekončícímu. (str. 11) Utíká se přitom i pod ochranná křídla svého anděla strážného. Toho máme každý. On nás ochraňuje v nebezpečích duše i těla, přednáší Pánu Bohu naše modlitby, stojí při nás v hodině smrti a provází nás až na místo, které je nám na věčnosti určeno. (str. 7) Zapomínat na jeho přítomnost ve vlastním životě vede ke škodám duchovním i tělesným – podobně, jako bychom se odmítli řídit dopravními předpisy, které nás mají ochránit před nehodou.

V jakýchkoliv zkouškách naší svatosti, v jakékoliv potřebě vlastní, našich blízkých, či světa volejme na pomoc Matku Boží – skrze růžencem – i svého anděla strážného. Oni nás chtějí bezpečně dovést k Pánu, do jehož nebeského království se my toužíme navrátit.

Daniel Dehner

Tvůj Pán dnes promlouvá k posluchačům, kteří mu nejsou nijak nakloněni. Panuje zde napjatá atmosféra. Židovští předáci nedostali odpověď na otázku, odkud se bere Ježíšova autorita a moc. Oni sami pak nedokázali odpovědět na otázku, odkud byl Janův křest. Víra prostého lidu je usvědčuje z neupřímnosti a pýchy. Kdyby si to přiznali, rázem by znali odpověď na své otázky. Nečekali by na Ježíšova slova jen proto, aby se utvrdili ve svých předsudcích. Nedomol, aby tě naplnilo smýšlení těch, kteří tě dnes obklopují, a pros Ducha Božího, aby tvoje sebeláska nebyla překážkou pro slova života.

Jeden člověk měl dva syny. Řekl jednomu: „Synu, jdi dnes pracovat na vinici!“ On řekl: „Nechce se mi.“ Ale potom toho litoval, a šel. První reakce není povzbudivá, ale zdá se, že je upřímná. To, co je správné, dobré a užitečné, nemusí v nás vždy hned probouzet nadšení. Přijdou na tebe chvíle, kdy tě naplňuje podivná nechuť, nezám, kdy nijak nezdůvodněný odpor dělá nadměrně těžkým rozhodnout se k prvnímu kroku.

Kdyby otec naléhal nebo vyčítal, mohlo by dojít za těchto okolností dokonce ke sporu. Jeho trpělivost zapůsobila více než tvrdé slovo. Dobré rozhodnutí potřebuje také svůj čas, aby uzrálo. Uznalé mlčení se dotklo synova srdce, uvědomuje si, že otci nezpůsobil radost. Schopnost vžít se do toho, co prožívá ten druhý, může přivodit obdivuhodnou proměnu. Soucítění a upřímná lítost překonaly počáteční pohodlnost a nechuť. *Nechtělo se mu, dokud myslel jen sám na sebe. Pak však litoval, a přece jen šel. Neboj se přiznat se nebeskému Otci ke své pohodlnosti, slabosti, náladovosti. Zná dobře tvou lidskou přirozenost a nebude ti to mít za zlé. Ale pak je na tobě, abys i ty dokázal mít pochopení pro svého Otce. Myslíš, že bys ty v odpovědi na svou žádost mohl od něho někdy uslyšet – *Nechce se mi –?**

Ten druhý odpověděl: „Ano, pane!“ Ale nešel. Není to i tvůj případ? Jen si vzpomeň, kolikrát jsi dokonce s nadšením prohlašoval: „Ano, Pane!“ Potěšilo tě, že Ježíšova slova tak dobře odpovídají tomu, co si právě přeješ a co by se ti líbilo. Naplnilo tě to takovým nadšením, že sis ani neuvědomil, že se raduješ nikoliv z Pánova slova, ale sám

ze sebe. Toto sebezalíbení tě tak zaplavilo, jako by už bylo dosaženo cíle. Ale to podstatné se vůbec nestalo. Tvoje sebejistota, uspokojení z dosavadních, často domnělých úspěchů a z toho plynoucí sebevědomí tě tak uspokojily, že jsi úplně přeslechl, co vlastně Pán od tebe žádá a co je třeba na vinici vykonat. Místo toho tě více zajímá dívat se po druhých, zda sdílejí tvou horlivost, ačkoliv je jalová. Ale na vinici tě stále postrádají.

Kdo z těch dvou splnil vůli svého otce? Na upřímnosti, s jakou si odpovíš na tuto

otázku, bude záležet užitek, jaký si odneseš z dnešní Ježíšovy lekce. Pán varuje kolemstojící velekněze a starší lidu, ale spolu s nimi i všechny ty, kteří jsou si příliš jisti sami sebou. To, co se stalo u Jordánu, kde Jan křtil, opakuje se i při příchodu Ježíše Krista a pokračuje to pokaždé, když vystoupí *spravedlivý* jako Boží posel: pohrdaní *celníci a nevěstky uvěří*, ale *velekněží a starší*, přestože vidí, ani potom *neuvěří a nelitují*. A přece právě sebezpoznání a lítost je onou hybnou silou, která dokáže proměnit srdce a překonat povýšeneckou sebejistotu a netečnou a přezíravou lhostejnost a lenost.

Jestliže spravedlivý opustí svou spravedlnost, zemře pro svou nepravost, zatímco zločinec, který se odvrátí od všech svých nepravostí, bude živ. Varuj se stavu, že bys začal spoléhat na svou třeba i dlouhá léta trvající spravedlnost a domníval se, že již nemusíš uvěřit prorokům, že nemáš nic, co by bylo třeba změnit. To je postoj syna, který spoléhá na své plané *Ano*, ale ve skutečnosti vůli otce vůbec neplní. *Pokora ať vás vede k tomu, že každý z vás bude druhého pokládat za lepšího, než je sám. Mějte v sobě to smýšlení, jaké měl Ježíš Kristus – sám sebe se zřekl.*

Obrať se k Pánu, který je dobrý a dokonale pokorně učí své cestě. Pros o pokoru a upřímnou lítost, aby ses odvrátil od nepravosti pýchy a byl živ. *Pane, ved mě ve své pravdě a uč mě, neboť ty jsi můj Bůh, můj Spasitel, nepřestávám v tebe důvěřovat.*⁽¹⁾

Bratr Amadeus

Poznámky:

⁽¹⁾ Ž 25,5.

Liturgická čtení

1. čtení – Ez 18,25–28

Toto praví Hospodin: „Řikáte: »Pán nejedná správně!« Slyšte tedy, izraelský dome! Je to mé jednání, které není správné, nebo spíše vaše? Jestliže spravedlivý opustí svou spravedlnost a páchá nepravost a zemře, zemře pro nepravost, které se dopustil. Jestliže se však zločinec odvrátí od svých zlých skutků, které spáchal, a jedná podle práva a spravedlnosti, sám sebe zachrání. Neboť proto, že se bál a odvrátil se od všech svých nepravostí, které spáchal, jistě bude živ a nezemře.“

2. čtení – Flp 2,1–11

Jestliže je u vás trochu křesťanské snahy druhé těšit, trochu láskyplného povzbuzení, nějaké duchovní společenství a trochu srdečné účasti, dovršte mou radost tím, že budete stejně smýšlet, že vás bude všechny pojit jedna láska, že budete svorní a jednomyslní. Nic nedělejte z hašteřivosti nebo touhy po prázdné slávě, ale z pokory ať každý z vás pokládá druhého za lepšího, než je sám. Nikdo z vás ať nehledí jenom na vlastní prospěch, ale i na prospěch druhých. Mějte v sobě to smýšlení, jaké měl Kristus Ježíš: ačkoli má božskou přirozenost, nic nelpěl na tom, že je rovný Bohu, ale sám sebe se zřekl, vzal na sebe přirozenost služebníka a stal se jedním z lidí. Byl jako každý jiný člověk, ponížil se a byl poslušný až k smrti, a to k smrti na kříži. Proto ho také Bůh povýšil a dal mu Jméno nad každé jiné jméno, takže při Ježíšově jménu musí pokleknout každé koleno na nebi, na zemi i v podsvětí a každý jazyk musí k slávě Boha Otce vyznat: Ježíš Kristus je Pán.

Evangelium – Mt 21,28–32

Ježíš řekl velekněžím a starším lidu: „Co soudíte o tomto případě: Jeden člověk měl dva syny. Přistoupil k prvnímu a řekl mu: »Synu, jdi dnes pracovat na vinici.« On odpověděl: »Mně se nechce,« ale potom toho li-

Dokončení na str. 5

Svatá Marie Františka od pěti ran Ježíšových

Ještě neuměla chodit a její svatost předpověděli dva světci – Jan Josef od Kříže a František de Girolamo. K vyplnění jejich předpovědi již odmala spěchala milovými kroky. Ostatně už jako dívenka chtěla, aby jí říkali Santarella, tj. Malá světice.

Onoho 25. března 1715 se Anna Marie narodila v Neapoli do rodiny úspěšného kupce Francesca Galliho. Dosti lakotného škudlila, nutno podotknout, který svým nejbližším nic nedopřával a žil jenom pro zisk. Zato její matka Barbara se vyznačovala velkou dobrotou, zbožností a trpělivostí, což jí bylo po boku takového manžela, neustále s něčím nespokojeného a neúměrně šetrícího na všem možném, hodně zapotřebí.

Francesco nutil svou dcerku už od sedmi let pracovat celý den, takže není divu, že Anna Marie padala únavou. Jako sedmiletá prvně přijala svátostného Krista a od toho dne až na výjimky chodila ke svatému přijímání denně. Dokonce i lakotný otec musel před touto její životní potřebou chtít nechtě ustoupit.

V jejích šestnácti letech musel ustoupit v ještě jiné záležitosti – v představě o dceřině budoucnosti. Předsevzal si totiž prodat ji za mládence z velmi dobře situované rodiny, leč Anna Marie se vzepřela. Toužila totiž žít zasvěceným životem. Odolávala nátlaku a hrozbám, vydržela dokonce i několikrát bití, jehož pomocí jí chtěl otec přimět k povolnosti. Povolil nakonec on (značnou zásluhu na tom měl františkánský kněz P. Teofil) a svolil, aby vstoupila do III. řádu sv. Františka do kláštera sv. Petra z Alkantary. Jednalo se o reformovanou větev menších bratří založenou právě tímto světcem, vyznačující se přísnějšími regulami a asketičtějším životem. Stalo se tak 8. září 1731, v den Narození Panny Marie. Přijala nové jméno – Marie Františka od pěti ran Ježíšových, a tak svým způsobem vyjádřila svou úctu k Panně Marii, sv. Františkovi z Assisi a k umučení Páně. Tuto trojí úctu vstřípila své dceři matka Barbara.

Vstup do řádu neznamenal, že by se natrvalo přestěhovala jinam, žila nadále pod rodnou střechou, jen začala žít podle stanov františkánských terciářů a ponořila se do hloubek duchovního života jejím okolím neprobádaných. Platila za to nepochopením nejbližších, jakož i předsta-

vitelů kléru a s tím souvisejícím snášením četných příkoří.

Nad své okolí se Marie Františka od pěti ran Ježíšových vyjímalá ještě jednou mimořádnou skutečností – Bůh učinil z jejího jména „nomen omen“, znamení, a obdaroval ji stigmaty. Na jejím těle se začaly objevovat Kristovy rány po hřebech a doprovázela je úporná bolest. Zvláště silně se bolest vystupňovala v pátky, zejména pak v pátky postní doby, kdy na svém těle prožívala utrpení Pána Ježíše. Pro představa o povaze jejich ran v končetinách může posloužit svědectví jednoho z kněží, podle něž šlo těmito ranami z obou stran prostrčit prsty, až se spojily. Bolest mizela pouze v čase modlitby.

V lásce k Bohu si Marie Františka přidávala tuhé pokání, přísné posty, spávala na holé zemi a pod hábitem nosila žíněnou košili. Tím vším si jenom přidávala k břemenům, která na ni kladlo její zmiňované okolí. Rodina, spolusestry, ba i její zpovědníci jí nakládali těžké břímě pokání, které musela díky jejich útokům

či zkouškám nést. Bylo opravdu přetěžké, nicméně ona je nesla jako vsutku statečná žena.

Zpovědníci ji tak povětšinou opravdu zkoušeli, ověřovali si její svatost, čímž přikládali do ohně, kterým se čistilo zlato řeholnice Marie Františky od pěti ran Ježíšových. Lesk tohoto „zlata“ vábil početné zástupy, kterým neušla jeho ryzost. Zvláště když byla Marie Františka nadána darem neobyčejné moudrosti, díky níž se stala duchovní rádkyní řady zbožných duší, mezi nimiž se nacházelo i velké množství kněží a zasvěcených osob. Měla též dar prorokování a mystických vizí.

Po matčině smrti se na radu svého zpovědníka P. Jana Pessirioho přestěhovala do španělské městské čtvrti Neapole zvané Tre Re a Toledo (Tři králové z Toleda). Žila zde v domě se čtyřmi místnostmi se spolusestrou Marií Felicitou. Byly vlastně hospodyněmi P. Pessirioho, jenž obýval třetí místnost, přičemž čtvrtá místnost jim sloužila za kapli. Tento dům představoval svým způsobem klášter či poustevnu a obě ženy v něm žily životem svatosti. Tak to vnímali Neapolští, tak to vnímala i církev svatá ústy pozdějších papežů, kteří Marii Františku vynesli na oltář.

Zemřela v pověsti svatosti ve věku 76 let – v oktávu sv. Františka z Assisi – 6. října 1791. Při pohřbu musely zasahovat oddíly královské stráže, poněvadž dav záutočil na pohřební průvod ve snaze získat její relikvie. Tělesné pozůstatky Marie Františky byly uloženy v kostele sv. Lucie del Monte, nedaleko hrobu sv. Jana Josefa od Kříže, toho, jenž předpověděl její svatost. Část ostatků byla v roce 2001 přenesena do nově vystavěného kostela s patrociniem sv. Marie Františky od pěti ran Ježíšových.

Její svatost potvrdil oficiálně papež Pius IX. dne 29. června 1867 poté, co Marii Františku od pěti ran Ježíšových jeho předchůdce Řehoř XVI. dne 12. listopadu 1843 blahorečil. V jejím klášteře dodnes stojí křeslo, na něž usedají ženy, které touží počít dítě. Je zaznamenáno nespočet případů, kdy se zanedlouho dočkaly...

Svatá Marie Františka od pěti ran Ježíšových

Svědkové víry: svatá Terezie od Dítěte Ježíše, patronka misií

- dokončení katecheze papeže Františka ze str. 2

dostávala od nich „více trní než růží“, ale vše přijímala s láskou, trpělivě a spolu s nemocí nabízela i své soudy a nepochopení. A dělala to s radostí a dělala to pro potřeby církve, aby, jak říkala, „se tyto růže sypaly na všechny lidi“, zvláště na ty nejvzdálenější.

Ale teď si kladu otázku a můžeme se ptát, odkud se bere všechna tato horlivost, tato misionářská síla a radost z přímlyvné modlitby? K pochopení nám pomohou dvě příhody, které se odehrály ještě před Tereziiným vstupem do kláštera. První se týká dne, který změnil její život, a to Vánoc roku 1886, kdy Bůh učinil zázrak v jejím srdci. Terezii bude brzy čtrnáct let. Jako nejmladší dítě byla doma všemi hýčkána, ale nikoli rozmazlována. Po návratu z půlnoční mše se však jejímu velmi unavenému otci nechtělo účastnit se rozbalování dečtiných dáreků a prohlásil: „Ještě že je to poslední rok!“, protože od patnácti let se už dárky nedostávaly. Terezii, která měla velmi citlivou povahu, náchylnou k slzám, to ranilo, odešla do svého pokoje a rozplakala se. Rychle však potlačila slzy, sešla dolů a plná radosti se svého otce snažila rozveselit. Co se stalo? Oné noci, kdy se Ježíš z lásky učinil slabým, ona se stala silnou v duchu. Byl to skutečný zázrak: v několika okamžicích se vymanila z vězení svého sobectví a sebelítosti a začala vnímat, že „láska vstupovala do jejího srdce a žádala si zapomenutí na sebe samu“ (srov. *Rukopis A*, 133–134). Od té chvíle obrátila svou horlivost k druhým, aby mohli najít Boha, a místo aby hledala útěchu pro sebe, dala si za úkol „utěšit Ježíše, [učinit] ho milovaným dušemi“, protože, jak poznamenala, „Ježíš je nemocný

láskou a [...] nemoc lásky nelze vyléčit jinak než láskou“ (*Dopis Marii Guérinové*, červenec 1890). Zde je tedy cíl jejího každého dne: „učinit Ježíše milovaným“ (*Dopis Célině*, 15. října 1889), přimlouvat se, aby ho druzí milovali. Napsala: „Chtěla bych zachraňovat duše a zapomínat pro ně na sebe: chtěla bych je zachraňovat i po své smrti.“ (*Dopis P. Roullanovi*, 19. března 1897) Několikrát pronesla: „Své nebe strávím konáním dobra na zemi.“ To byla tedy první epizoda, která jí ve čtrnácti letech změnila život.

A tato její horlivost byla zaměřena především na hříšníky, na „vzdálené“. Ukazuje to druhá epizoda. Terezie se dozvídá o zločinci odsouzeném k smrti za hroznou zločinu, jmenoval se Enrico Pranzini – to jméno si zapisuje: byl shledán vinným z brutální vraždy tří lidí, má být popraven gilotinou, ale nechce přijmout útěchu víry. Terezie si ho bere k srdci a dělá vše, co může: všemožně se modlí za jeho obrácení, aby on, kterého s bratrským soucitem nazývá „ubohý nešťastník Pranzini“, projevil alespoň malé znamení pokání a udělal místo pro Boží milosrdenství, v němž Terezie slepě důvěřuje. Dochází k popravě. Druhý den se Terezie dočte v novinách, že Pranzini těsně předtím, než položí hlavu na popraviště, „se najednou, zachvácen náhlým vnuknutím, otočí, popadne krucifix, který mu kněz podával, a třikrát políbí svatě Ježíšovy rány“. Svěťice to komentuje: „Pak jeho duše odešla přijmout milosrdný rozsudek Toho, který prohlásil, že v nebi bude větší radost nad jediným hříšníkem, který činí pokání, než z devadesáti devíti spravedlivých, kteří pokání nepotřebují!“ (*Rukopis A*, 135)

Bratři a sestry, zde je síla přímlyvy poháněná láskou, zde je motor misie. Misionáři, jejichž patronkou je Terezie, totiž nejsou jen ti, kdo ujdou dlouhou cestu, učí se nové jazyky, konají dobré skutky a umí hlásat; nikoli, misionářem je také každý, kdo žije jako nástroj Boží lásky tam, kde

zrovna je: je to každý, kdo dělá všechno pro to, aby skrze jeho svědectví, modlitbu a přímlyvu *mohl projít Ježíš*. A to je apoštolská horlivost, která, jak mějme vždy na paměti, nikdy nepůsobí skrze proselytismus – nikdy! – nebo nátlakem – nikdy! – ale přitažlivostí: víra se rodí přitažlivostí, člověk se nestává křesťanem proto, že by ho někdo nutil, nikoli, ale proto, že se ho dotýká láska. Církev spíše než mnohé prostředky, metody a struktury, které někdy odvádějí pozornost od toho podstatného, potřebuje srdce, jako bylo to Tereziino, srdce, která přitahují k lásce a přibližují nás k Bohu. A prosme tuto svěťici, jejíž relikvie zde máme, o milost překonat své sobectví a prosme o nadšení do přímlyvné modlitby, o horlivost přimlouvat se, aby tato přitažlivost byla v lidech stále větší a aby Ježíš byl poznáván a milován.

Zdroj: <https://www.vaticannews.va/cs>
(Redakčně upraveno)

Liturgická čtení - dokončení ze str. 3

toval, a přece šel. Přistoupil k druhému a řekl totéž. Ten odpověděl: »Ano, pane,« ale nešel. Který z těch dvou vykonal otcovu vůli?« Odpověděli mu: „Ten první.“ Ježíš jim řekl: „Amen, pravím vám: Celníci a nevěstky vás předcházejí

do Božího království. Přišel k vám Jan, aby vám ukázal správnou cestu, ale neuvěřili jste mu. Celníci však a nevěstky mu uvěřili. Vy jste to viděli, a přece ani potom jste se nezměnili a neuvěřili jste mu.“

Homilie kardinála Dominika Duky v poznaňské arcidiecézi

Prinášíme homilii kardinála Dominika Duky, kterou pronesl 9. září 2023 jako papežský legát u příležitosti slavnosti korunovace obrazu Panny Marie ve Smolicích v poznaňské arcidiecézi (Polsko).

Drazí v Kristu, jak jsme mohli číst i slyšet v listě Svatého otce Františka, rád bych vám předal jeho pozdrav i požehnání jako jeho posel a ujistil vás o jeho přízni. Mohu tak v jeho jménu spolu s vámi slavit Eucharistií.

Každá mše svatá je díkem našeho společenství v Ježíši Kristu Všemohoucímu Otci, kterému patří náš dík jako Tvůrci, protože náš Bůh není do sebe uzavřená bytost, ale ten, který je a žije v neutuchající láskyplné výměně Nejsvětější Trojice. Slavením Eucharistie překračujeme práh časoprostoru, abychom ve věčné přítomnosti byli s Kristem v jeruzalémském večeradle, ale i na Kalvárii spolu s Ježíšovou Matkou Pannou Marií, svatým Janem, Marií Magdalenou a dalšími ženami.

Historie vašeho poutního kostela, kde jeden z možných titulů zasvěcení patřil svatému Vojtěchovi, ukazuje na starobylost, ale také na určitá pouta vzájemnosti mezi našimi národy. Nás však liturgie Eucharistie přivedla do Jeruzaléma. Víme, že od počátku nabyté svobody církev vede mnohé křesťany, a to především ženy, vydat se na místa, po kterých chodil a dotýkal se jich náš Spasitel, ale také jeho Matka. Císař Konstantin daroval svobodu církvi po velkých utrpeních a pronásledováních spojených s ponižením a urážkami křesťanů, jakož i s ožebračováním. A v tomto okamžiku svobody círk-

ve vstupuje do dějin jeho matka svatá Helena, která nejenom objevila pozůstatky Kristova kříže, ale proměnila Palestinu ve Svatou zem bazilik a chrámů. Po ní se vydává nejnámější poutnice Egeria, aby nám v prvním průvodci po Svaté zemi

nění slibu, vypítí kalicha utrpení – řekla jen jednu větu: „Můžeš?“ A Jakub odpoví: „Mohu!“ Je to důkaz hluboké víry, ale i vnitřního života, který nám dává pochopit vnitřní prostor přítomnosti věčnosti, kde není včera, ani zítra, ale stále dnes. A tak

predala pozvání. Křesťané v Evropě hledali cestu k hrobům apoštolů, a tak mezi nejstaršími poutními místy vedle Říma je hrob sv. apoštola Jakuba v Santiago de Compostela. Byl to on, který spatřil Ježíšovu Matku na kmeni stromu v Zaragoze. (V katedrále v Zaragoze je nyní socha Panny Marie na sloupu – Madonna del Pilar.) Panna Maria ho vyzvala ke spl-

křesťané slavící liturgii věděli, prožívali ono „dnes“ Eucharistie ve večeradle, které připravila Panna Maria a ženy, se kterými i my stojíme pod křížem na Kalvárii. A také svatý Jan nám v této přítomnosti odhaluje to největší tajemství skutečnosti Boha, který je, žije láskou, který je Láska.

Je třeba si uvědomit, že rozpad a pád křesťanské římské říše, který se mnohým

jevil jako konec a zánik světa, může i nám také připomenout naši současnou situaci migrace, pandemií, kalamit, jakousi apokalypsu, kterou prožívá naše společnost, naše média, naše politická scéna pod hegemonií současného mainstreamu. Současná kultura jako by kýčovitě reprodukovala řecké drama, drama osudu (Moiry) krutého, němého, bez soucitu. Na tomto ekranu Jan apoštol vykresluje ve 12 kapitolách Zjevení Matku, ženu, královnu s dvanácti hvězdami kolem hlavy, kterou se snaží zahubit rudý drak. Historicky je to císař Nero, který v dějinách splynul pro svou krutost s Diokleciánem, ten vstupuje do historie s hekatombami umučených křesťanů, avšak autor letopočtu jej právě proto nezapočítává do řady vládců, a tak dle našeho letopočtu se Pán Ježíš narodil 6–7 let před, tedy správně bychom měli říci, že žijeme nyní v roce 2030 po Kristu. Zastavme se u svatého Augustina, který v opevněném městě shromáždil okolní biskupy, kteří s hrůzou ukazují Augustinovi tu spoušť páchanou Vandaly: „Augustine, to je konec!“ Tento velký učitel církve a spolutvůrce naší západní civilizace lakonicky odvětí: „Bratři, tam začíná nový svět!“ Je to výsměch? Je to cynické pohrdání? Nikoliv, Janova apokalypsa končí zvoláním: „Maranatha! Přijď, Pane Ježíši!“ Tato slova můžeme opakovat i my, ovšem za předpokladu, že věříme v Ježíše Krista, v Božího Syna, v bohočlověka, jak vyžaduje ve své exhortaci *Dominus Jesus* papež Benedikt XVI. Bez víry nemůžeme putovat k „*Matce Boží, Uzdravení nemocných*“ ve Smolicích. Chce-li Bůh, v kterého věříme, který přesahuje veškeré naše chápání, přiblížit nám své tajemství, hovoří k nám na stránkách Božího slova jako otec, anebo jako matka, abychom poznali jeho něhu a lásku. To je důvod, proč nás naučil jediné modlitbě, kterou oslovujeme jej – všemohoucího Stvořitele – jako otce, slovem Otče – Abba – tatičku. Rozvojem křesťanské kultury, umění vstupuje Panna Maria do našich chrámů. Je často ztotožněním církve jako modlící se žena: matka, dcera, sestra. Křesťanství přineslo dítěti důstojnost, právo na život od samého počátku. Už nemůže jako ve Spartě rozhodovat o žití dítěte otec, ale v duchu rovnoprávnosti ani matka. Dítě je Boží dar a není součástí těla ani matky, ani otce, k tomu nepotřebujeme k důkazu Bibli, ani církev-

Služba andělů

Každá, i ta nejmenší lidská duše stojí v Božích očích tak vysoko, že jí po bok stavi jednoho z blažených obyvatelů nebe jako ochránce. *On svým andělům vydal o tobě příkaz, aby tě chránili na všech tvých cestách.* (Ž 91,11) *Což nejsou všichni (andělé) jen duchové posláni k tomu, aby sloužili těm, kdo mají jako dědictví dostat spásu?* (Žid 1,14) Jak velká je důstojnost duší, když jedné každé z nich od počátku jejího narození je určen k ochraně jeden z andělů!

Podle Písma svatého je devět různých andělských kůrů: andělé, archandělé, moci, knížata, síly, panstva, trůny, cherubové a serafové. Z těch všech mohou pocházet andělé strážní podle úkolů a povolání jednotlivých lidí. Tak mohou mít prostí věřící za ochránce prosté anděly, kněze, biskupy a papeže chrání andělé z kůrů archandělů, moci, knížat, sil, panství a trůnů (sv. Terezie z Avily). I jednotlivé země, diecéze, chrámy, svatyně a kláštery mají své vlastní ochránce (srov. Dan 12,1). Andělé mají také účast v Božích příkazech, spolupůsobí na božské vládě nad

světem, jsou vykonavateli Božích úradků (srov. Zj 14,6; 16,1) a asistují při posledním soudu (srov. Mt 13,39–42). Jsou Božími posly, kteří sdělují lidem Boží úmysly (srov. Lk 1,11.26; Mt 1,20; 2,13.19).

Jejich služba lidem spočívá v tom, že nás ochraňují v nebezpečích duše i těla. Osvěcují nás, poučují, vedou k dobrému, zahánějí d'ábla, aby nám neškodil, nevnuikal nám zlé myšlenky a nepřivedl nás k pádu. Přednášejí Bohu naše modlitby a podporují je svými přimluvami. Předávají naše modlitby a pozdravy našim milým v dáli. Stojí při nás v hodině smrti, navštěvují a těší nás v očištění a neustávají, dokud *nás nepřivedou na místo, které je nám určeno* (srov. Ex 23,20).

Tam se stávají společníky naší blaženosti. Dávej proto pozor na svého anděla, naslouchej jeho vnuknutím! Pozdravuj rád anděly „těch maličkých“ a všech svých bližních! Vztah k andělu strážnému může být velice důvěrný, radostný a oblažující.

Zdroj: Archiv Světla

ni prohlášení. To je samozřejmé, pravdivé, ale i vědecky poznané. Bůh stvořil člověka jako muže a ženu. Tedy muž a žena je člověk. Zde je základ lidské důstojnosti, rovnoprávnosti a v individualitě, počátek lidské lásky, která předává život. To byl důvod, proč jsme se v katechismu učili, že člověk se skládá z duše a těla, avšak to není skládačka. Jsme duše, ale jsme i tělo. Ještě moji prarodiče říkali: „Varšava má milion duší, ale nebyla městem duchů, ale městem lidí z masa a kostí.“ Ale člověka člověkem dělá duch, onen Boží dech, který je zdrojem lidské personality, života, bytosti myslící, milující a soucitící. Proto hovoříme-li o člověku, hovoříme o muži a o ženě. Tertium non datur. Pro to je otec a matka!

Přicházíme k tobě, Matko Boží, uzdravení nemocných, s mnohými nemocemi. Díky vědě, která je výrazem lidského rozumu, který přesahuje umělou inteligenci, jsme svědky zázraků moderní medicíny, ale přesto víme, že lékař léčí a Bůh uzdravuje. A ty, naše Matko, zmůžeš svou

přimluvou, aby byla uzdravena každá nemoc těla i duše, aby byla uzdravena i naše zraněná láska. Aby dítě mohlo oslovovat svou matku a svého otce.

Jsme stále svědky toho, že mnoho lidí umírá i na zdánlivě banální nemoci z důvodu chudoby, sobectví i lidské nezodpovědnosti, ale i nenávisti. Proto prosíme, uzdrav srdce těch, kteří rozpoutávají nejenom válku na Ukrajině, ale i na dalších bojištích světa i teroristickými útoky nebo sabotážemi. Především však uzdrav lidskou chorou mysl, která vytváří novou frontu, nové bojiště, které je vzpourou proti Bohu a člověku. Na této frontě bez víry, naděje a lásky umírá lidskost, soucit, spoluodpovědnost, lidská důstojnost a platí slova J. P. Sartra: „Člověk se stává mršinou.“

A přesto platí zmíněná slova svatého Augustina: Naděje nikdy neumírá.

*Zdroj: Arcibiskupství pražské
(Redakčně upraveno)
Použité fotografie
© Petr Polansky, Člověk a Víra*

Přicházejí „naše pastýřky“

Misionářky v Andách

Misijní biskup Friedrich Kaiser (1903–1993), jehož proces blahorečení právě probíhá, pocházel z Dülmenu v Německu a v roce 1939 odešel do Peru jako misionář Nejsvětějšího Srdce. Tam v roce 1961 spolu se sestrou Willibrordis Bonefeldovou, též misionářkou Nejsvětějšího Srdce, založil Kongregaci misionářek učícího a vykupujícího Spasitele. V dopise do vlasti v roce 1975 napsal: „Od začátku jsem svým sestrám říkal: »Jsme zcela v rukou Prozřetelnosti. Tam, kde pracuje-

me, jsou jen chudí a nejubožejší. Oni nám nemohou pomoci. Proto se snažte být svatými sestrami, pak nám Bůh vždy dá to, co potřebujeme.« A vidíte, nemýlil jsem se.“

K tomu, aby člověk odpověděl na Boží volání k takovému životu v odříkání, je skutečně potřeba velké lásky, odvahy a důvěry. Dnes pracuje v Peru, Argentíně, Bolívii, Chile, na Kubě, v Paraguayi a Uruguayi přibližně 400 sester. Jejich posláním je přinášet evangelní poselství těm nejpouštěnějším a nejchudobnějším tam, kde nemají kněze. „Tam, kde se končí asfaltová cesta, začíná práce misionáře učícího a vykupujícího Spasitele.“ Tak zní jejich motto. „Naše sestry slouží lidem, kteří nemají ani poštovní adresu. Pracují na místech, kam nikdy nepřijde žádný politik, žádný sociální pracovník a téměř žádná organizace poskytující pomoc,“ píše matka představená. Misionářky vedou katecheze, modlí se s lidmi, utěšují nemocné, přinášejí jim svaté přijímání, doprovázejí umírající a mají na starosti pohřby, křtí děti a přivádějí páry ke svátostnému manželství. Samozřejmě pomáhají také rodinám v jejich konkrétních každodenních potřebách a poskytují lékařskou péči.

Šest sester pečuje o věřící vysoko v Andách v Bolívii. Sestra Maria Augusta, která tam na misiích působí již 37 let, o své práci vypráví: „Na mulách anebo na dvou »kolech«, kterými jsou naše nohy, jsme na cestě dvanáct až čtrnáct hodin, abychom navštívily naše věřící, kteří jsou hladoví po Bohu.“ Co dává misionářkám sílu, aby se vydaly na dlouhé, namáhavé a často nebezpečné cesty a přinesly Ježíše do nejodlehlejších oblastí? Lásky. Tu čerpají ze svého kontemplativního modlitebního života, který věrně prohlubují. „Když přijdeme, jsme vyčerpané, ale náš duch je soustředěný.“

Lidé to vnímají. Jeden z vesničanů přivítal sestru Lujanu slovy: „Je úžasné, že nás Bůh navštěvuje, že cestuje tak daleko, aby byl s námi, prostými lidmi!“ Když do této vesnice v roce 1999 poprvé přišlo šest misionářek, kostel byl špinavý a prázdný. Katecheze a láskyplná péče sester však přinesla změnu. „Je zde mnohem více so-

lidarity, méně alkoholismu, méně drog, více pomoci nemocným,“ potvrzuje matka Lorenna. „Mnohé problémy sice nedokážeme vyřešit, ale můžeme v rodinách zanechat lásku, útěchu a naději. Proto s touhou čekají na náš příchod a nazývají nás »svými pastýřkami«.“

V severní Argentíně pracují sestry osm měsíců v roce v teplotách +35 °C až +40 °C, přičemž jim neustále hrozí nebezpečí uštknutí jedovatými hady. V peruánských Andách ve výšce 3 000 až 5 000 m n. m. čelí misionářky mrazu až do minus 20 °C. Tady bývá mráz často spojen s bouřlivým větrem přes den i v noci.

Sestra Maria Graciana, jedna z těchto sester, píše: „Lidé to vnímají jako požehnaní, když je navštívíme. Někdy pláčou a říkají: »Madrecita (mamičko), nemyslela jsem si, že si na mě vzpomenete.« Nemocní lidé, kterým přinášíme svaté přijímání, často zápasí s Bohem, anebo pláčou, protože nedokážou přijmout svůj věk a svoji křehkost. Tehdy je pro mne velmi potěšující, když jim mohu říci: »Teď tě přišel navštívit přítel.« - »Kdo?« ptají se. A já jim odpovím: »Pán Ježíš. Vzpomněl si, že ho často navštěvoval, a teď přichází k tobě.« V takových chvílích se jich obvykle dotkne milost a jejich smutek či vzpoura se promění v slzy radosti.“

Sestra Maria Graciana se rovněž dělí o svoji bolest z toho, že musí lidi opět opustit: „Někdy se cítím bezmocná, protože nejsem schopna strávit víc času s opuštěnými a chudými. Strašně moc mě to stojí, že nemůžu dělat více, ale vesnice jsou tak velmi vzdálené, cesty tak špatné a je prostě nemožné dostat se ke všem. Tehdy se ozve víra v Pánovu všemohoucnost, která nám říká, že tam, kde nemůžeme být my, on může potěšit, uzdravit a posílit, když ho s důvěrou prosíme před Nejsvětější svátostí.“

Z Vítězství Srdca 152/2023
přeložil a upravil -dd-

Modlitba k andělu strážci

Sv. František Saleský

Můj svatý anděle!
Ty jsi od mého narození
mým ochráncem.
Tobě svěřuji dnes své srdce,
předej je mému Spasiteli,
jemuž jedinému má náležet.
Ty jsi ochráncem mého života.
Buď také mou útěchou ve smrti.
Posiluj mou víru, upevňuj mou naději,
zapaluj ve mně božskou lásku!
Dopřej mi,
abych netrpěl úzkostí
pro minulý život,
neznepokojoval se přítomným
a neděsil se budoucího.
Posiluj mě ve smrtelném zápasu,
povzbuzuj mou trpělivost,
dodej mi pokoje.
Vypros mi milost,
aby mým posledním pokrmem
byl chléb andělů,
mými posledními slovy
JEŽÍŠ, MARIA, JOSEF,
posledním vydechnutím
byl dech lásky,
a tvoje přítomnost
buď mou poslední útěchou.
Amen.

Zdroj: Archiv Světla

„Chci se stát misionářkou!“

Jaké duchovní zralosti může již velmi brzy dosáhnout dětská duše díky Boží milosti a vedení křesťanských rodičů, nám ukazuje desetiletá Teresita Castillo de Diego, jejímž největším snem bylo stát se misionářkou. Její dojmavý příběh obletěl celý svět a v roce 2021 byl uveřejněn na internetové stránce arcidiecéze Madrid.

Od svých tří let, kdy přišla do Španělska jako adoptovaná dítě ze Sibíře, chodila Teresita v Madridu každý den se svoji hluboce věřící maminkou na mši svatou. Byla milovaným jedináčkem, „prostě si chtěla jen hrát a být s dětmi... velice milá, radostná, citlivá, zábavná... zároveň však vedla hluboký duchovní život,“ tak ji popisuje její maminka. „Měla velmi milou povahu a bez ohledu na to, do kterého kostela jsme šly, po každé mši svaté běžela do sakristie pozdravit kněze.“

V roce 2015, když měla pět let, byl u ní diagnostikován nádor na mozku a tady začala také její cesta utrpení: první operace, dlouhá chemoterapie, pak se zdálo, že je všechno pod kontrolou. Koncem roku 2018 však nádor začal růst znovu, což vedlo k dalším operacím, protonovému ozařování a mnoha dalším procedurám. Dne 2. ledna musela být Teresita hospitalizována v nemocnici, kde se celá svěřila pod ochranu mladého Carla Acutise, který byl teprve nedávno blahorečen. Její matka o tomto období řekla: „Všichni se velmi modlili... a Bůh mi dal hodně síly.“ Vytvořila se modlitební skupina, „a když moje dítě klidně usnulo, v noci jsme se modlili online různě... Teresita přijala bolest s velkým odhodláním“. Sama řekla: „Dny, kdy se mám špatně, obětují za jiné, kteří se též mají špatně, a za kněze.“ Považovala to za svoji misi, „vždy vyprávět o Ježíši a rozdávat radost“. I v době, kdy Teresita už téměř nemohla mluvit, její maminka věděla, že „obětuje všechna svá utrpení“.

Tři týdny před smrtí – 11. února 2021 na svátek Panny Marie Lurdské – Teresitu navštívil otec Ángel Camino, vikář madridské arcidiecéze, což bylo pro ni rozhodující. Augustinián otec Ángel v dopise kněžím svého vikariátu hluboce dojat uvedl: „Tentokrát vám nepišu, abych vás pozval na setkání anebo abych vám něco oznámil, ale jednoduše proto, abych vám vyprávěl o smrti malého děvčete, které hluboce ovlivnilo můj osobní život a také můj život jako vikáře. Jmenuje se Teresita, její rodiče jsou Teresa de Diego a Eduardo Castillo, křesťanská rodina.“

Dne 11. února, v Den nemocných, jsem se vypravil do nemocnice La Paz na mši svatou spolu s nemocničními kaplany, lékaři, sestrami, příbuznými nemocných atd. Na konci jsem, jako obvykle, některým udělil pomazání nemocných a rozdával jsem svaté přijímání. Tentokrát mi nemocniční kaplani navrhli, abych navštívil malé děvčátko, které bylo vážně nemocné, mělo nádor na mozku a následující den ho měli operovat.

Rád jsem návrh přijal a v příslušném ochranném oděvu mě přivedli na jednotku intenzivní péče k Teresitě. Její maminka byla u jejího nemocničního lůžka. Teresita měla hlavu obvázanou bílým obvazem, ale její tvář byla volná, takže jsem se mohl podívat do její zářící tváře.

Pozdravil jsem ji a vysvětlil jí, že jsem přišel jménem pana kardinála, arcibis-

„Modlím se, aby mnohé děti poznaly Ježíše.“

kupa Madridu. »Přinášíš mi Ježíše, vid?« zeptala se. »Ano, přináším ti Ježíše a sílu Ducha Svatého ve svátosti pomazání nemocných,« řekl jsem jí, na což ona odvětila: »Víte, Ježíše mám moc ráda.« Její maminka poslouchala a povzbudila ji: »Musíš říct otci Ángelovi, čím chceš být.« Tu se mi Teresita svěřila: »Chci se stát misionářkou.« Toto přání přišlo zcela nečekaně a otráslo mnou a já – nevím, kde jsem navzdory všem emocím vzal sílu – jsem jí z hloubi duše řekl: »Teresito, teď tě udělám misionářkou a dnes popoledni ti přinesu dokument, který to potvrzuje, a misijní kříž.« Potom jsem jí udělil svátost pomazání nemocných, podal jsem jí svaté přijímání a udělil apoštolské požehnání papeže Františka. Byla to chvíle modlitby, velmi prostá, ale hluboce nadpřirozená, která se mi nesmazatelně vryla do paměti. Rozloučili jsme se... Hned jsem šel na vikariát, kde jsem ...vystavil na vzácném pergamentu »oficiální« misijní dokument pro Teresitu. Vzal jsem misijní kříž a v 17 hodin jsem se vrátil rovnou na jednotku intenzivní péče. Jen co mě uviděla její matka, nahlas řekla: »Teresito, pan vikář přišel, aby ti odevzdal dar.« Ospalé dítě se ihned probudilo a vzalo do rukou křížek a dokument. Když její matka nahlas četla text, Teresita pozorně poslouchala a se slzami dojetí vyhlásila: »Jsem skutečně misionářkou.«

Pak požádala: »Připevni kříž na zábradlí postele, abych na něj dobře viděla, a zítra si ho vezmu s sebou na operační sál.« Při rozloučení se ještě ujišťovala: »Otče Ángeli, takže teď jsem misionářkou, skutečnou misionářkou?« A já jsem jí potvrdil: »Jsi misionářkou!« V neděli 7. března 2021 o deváté ráno Teresita odešla do nebe. Milí kněží, ospravedlňuji se za délku tohoto dopisu, ale pokud se o tuto obyčejnou, ale hlubokou zkušenost nepodělím s vámi, tak... s kým potom? Vyzývám vás, abyste se svěřili Teresitě, protože jsem přesvědčen, že ona mimořádným způsobem ochraňuje VIII. vikariát, v němž byla ustanovena misionářkou.“

Z Vítězstvo Srdca 153/2023
přeložil a upravil -dd-

O původu růžence

Adolf z Essenu – průkopník růžence

Byl ještě docela mladým studentem, když hledal v modlitbě útěchu ve své velké nouzi. Co bylo její příčinou? V letech 1378–1417 panovalo v Evropě velké západní schizma; časem zde byli současně i tři papežové a věřící nevěděli, který z nich je pravý. V letech 1339–1453 trvala „stoletá válka“ mezi Francií a Anglií. Byla to doba Jany z Arku, svaté Panny orleánské. V roce 1438 vypukl v Evropě mor. Turci vtrhli do Uher a k Vídni. Adolfovi přátelé byli mezi padlými. K tomu se u něho samého přidružily rodinné intriky, které nesl velmi těžce.

Nouze učí modlitbě

Adolf šel do školy ke zbožným ženám své vlasti. U nich se učil modlitbě a zasvěcení Ježíšově Matce. U nich se naučil odříkávat padesát *Ave Maria*, která se s oblibou modlil prostý lid, jež neuměl číst ani psát. Naši předkové byli prostí lidé, měli však lepší vztah k těm několika málo modlitbám, které se naučili. Nestyděli se za to, že texty, které byly pro ně nevyzpytatelné, opakovali stále znovu, jako by byly vždy něco nového. Takovým textem byl především *Otčenáš*. Je to posvátná modlitba celého světa, neboť Kristus, vtělená Moudrost Otcova, nám ji zanechal jako dar. Proto šňůra perel byla původně šňůrou *Otčenášů*. Později se takovou modlitbou stalo *Zdravas, Maria*, které lidé rádi opakovali. Počet 50 byl asi přiměřený lidské schopnosti soustředit se.

Rozjímání o Božím vtělení

Při padesátinásobném opakování *Zdravasů* dostalo se Adolfovi od Boha osvícení, v němž viděl vtělení Božího Syna jako střed lidských dějin. Před jeho duchovním zrakem se promítal celý život Ježíše Krista. „Nedokázal bych si sám pomoci, kdyby se Bůh nebyl stal člověkem!“ řekl. Z velké úcty nazval nyní „padesátku“ *rosarium* – růženec. Tento název se používal dříve v dvorských kruzích pro označení uměleckých milostných písní a v klášteřích pro mariánské hymny. Adolf zdůvodnil nový název takto: „Rozjímáním o životě Ježíše Krista dostává nyní »padesátka«

pro Pannu Marii nesrovnatelnou krásu.“ Vytratilo se leccos z krásy, která dělá naši víru přitažlivou. Aby byla nová evangelizace úspěšná, je třeba znovu objevit a ukázat krásy naší víry, aby oslovila lidi.

Adolf z Essenu se modlil k Panně Marii v tomto duchu:

Drahá Matko, Panno Maria, daruji ti těchto padesát Zdravasů, abych tě chválil a velebil, že jsi za zvěstování anděla Gabriela přijala Boží poselství a počala působením Ducha Svatého Božího Syna.

Zasvěcuj ti své tělo i svou duši, svůj majetek i svou pověst, svých pět smyslů, svůj život i svou smrt a všechno, co mám k dispozici. Ty mi naopak vypros u všemohoucího Boha všechno, co je potřebné k blaženosti mé duše. A až se jednou má duše bude muset oddělit od mého těla, ujmí se jí jako své zástavy a uveď ji do radosti a blaženosti věčného života. Amen.

Zbývá dodat, že Adolf z Essenu vstoupil roku 1398 v Trevíru do kartuziánského kláštera sv. Albana za hradbami.

Těžký osud vévodkyně

Adolfa z Essenu jsme poznali jako původce modlitby svatého růžence. Několikrát se stalo v dějinách církve, že se k některému muži přidružila žena, která znamenala velký přínos pro jeho dílo. Jmenujme např. sv. Scholastiku pro sv. Benedikta, sv. Kláru pro sv. Františka z Assisi a sv. Janu Františku de Chantal pro sv. Františka Saleského. Adolf z Essenu potkal v trevírském klášteře kartuziánů lotrinskou vévodkyni Markétu. Ta u něho hledala duchovní pomoc ve svém tíživém životním osudu. Těžce nesla nevěrnost svého manžela a předčasnou smrt obou svých dětí. Trápila ji neodbytná nenávisť k manželově milence.

Kartuzián Adolf měl pochopení pro těžkou situaci vévodkyně Markéty. Nehledal řešení v rozvodu, jak by to udělali dnešní poradci, ani žádná psychoterapie nepřicházela v úvahu. Se svolením svého představeného jí napsal dva spisy o modlitbě svatého růžence. Jeden se jmenoval „Růžová zahrádka Panny Marie“ (lat. *Rosarium - Hortulum Beatae Mariae Virginis*) a druhý „Rozjímání o životě Spasitele“ (*Meditationes de vita Salvatoris*), který

je shrnutím evangelií. Oba měly dodat vévodkyni odvahy, aby sama sáhla po Písmu svatém. „Zahrada“ byla ve středověkém chápání obrazem lidského srdce. Naplňuje nás obdivem Adolfova myšlenka dát životem zklamané a zoufalé ženě návod: „Rozjímej o životě Pána Ježíše srdcem jeho Matky!“ Spisy jsou napsány formou rozhovoru mezi Adolfem a Markétou a udivují nás trpělivostí, s jakou ji uvádí do své modlitby.

Adolf z Essenu znal Nový zákon tak dobře, že při modlitbě 50 *Zdravasů* viděl „před svým vnitřním zrakem“ Ježíšův život jako ve filmu. Ale protože obyčejní lidé tíhnou k povrchnosti, snaží se Adolf duši pomoci tím, že spojuje Pána s jeho Matkou, a tak jí umožňuje proniknout do hloubky své modlitby. Ve třech dílech své knížky srovnává Adolf z Essenu nejdříve pozdrav *Ave Maria*, pak samu svatou Pannu a konečně ukřižovaného Ježíše Krista s růží.

Tři růže: Ave Maria...

Andělovým pozdravem a pozdravením Alžběty uctívá sám Bůh osobu Panny Marie a v ní Pána Ježíše. Proto pokládá Adolf *Ave Maria* za zkratku naší víry, která k nám dospěla přes staletí. Andělský pozdrav je prvním zjevením Trojjediného Boha v Novém zákoně: Otec oznamuje narození svého Syna skrze zastínění Duchem Svatým. Duch Svatý tuto růži zalévá tak, že vyrůstá v srdcích všech dobrých lidí.

Adolf na konci prvního dílu poznamenává: *Ave Maria* je tak milé a milostiplné slovo, že se milejší nenajde ani v Novém, ani ve Starém zákoně. Proto je mladí i staří tak rádi vyslovují a nacházejí v něm milost a blaženost, která pramení z pozdravu *Ave Maria*.

...Panna Maria

V druhém díle srovnává Pannu Marii s růží. Krása této růže spočívá ve třech Mariiných ctnostech, které přispěly k tomu, že se skrze ni stalo Slovo tělem: její modlitba, její láska k Bohu a její pokora. To zavdává Adolfovi důvod k chvalo zpěvu na Marii. Panna Maria je žena, které se nikdo neubrání. Protože, jak říká, tato laskavá žena zajala samého Boha, vzala jej za ruku a vedla, kam chtěla. To nedokázal ani žádný anděl. Adolf pak připomíná ženy

Můj zpěv o dnešním dnu

Sv. Terezie z Lisieux

Můj den je pouhý okamžik, hodina, která mine.
Můj život je pouhý den, který mi uniká a prchá.
Ty to víš, můj Bože, pro lásku k Tobě zde na této zemi
mám jenom dnešní den.

Jak tě miluji, Ježíši, po tobě touží má duše.
Zůstaň mou oporou ten jeden jediný den.
Přijď kralovat v mém srdci, daruj mi svůj úsměv,
pro tento den, nic víc!

Co na tom záleží, Pane, že budoucnost je temná?
Prosit tě o zítřek, ne, to já už nedovedu!...
Zachovej mou duši, skryj ji do svého stínu.
Jen dnešní den, nic víc.

Brzy tě uvidím ve věčném životě,
Božský Lodivode můj, tvá ruka vede mě.
Po vlnách bouřlivých ved' k míru moji loďku
jen dnešní den, nic víc.

Dovol mi, Pane, ať se skryji ve tvé tváři.
Tam mě nedostihne kalná marnost světa.
Dej mi svou lásku, svou milost zachovej mi
jen dnešní den, nic víc.

V blízkosti Božského Srdce nevnímám, co se děje,
nemám strach z žádné noční hrůzy.
Ó, dej mi, Ježíši, místečko ve svém Srdci
pro dnešní den, nic víc.

Chlebe živý, nebeský Chlebe, božská Eucharistie,
tajemství posvátné, které zplodila Lásky...
Přijď bydlet v srdci mém, Ježíši, má Hostie bílá,
jen dnešní den, nic víc.

Račiž mě spojit s tebou, Révo posvátná a svatá.
A moje větvička ti přinese svůj plod.
Budu ti moci nabídnout zlatožlutý hrozen,
můj Pane, dar dnešního dne.

Neposkvrněná Panno, ty jsi má sladká Hvězda.
Dalas mi Ježíše a spojilas mě s Ním,
ó Matko, dovol, ať spočinu na tvém pláští
jen dnešní den a nic víc.

Můj strážný anděli, přikryj mě svými křídly.
Osvěť mou cesty svými plameny.
Přijď řídit moje kroky, pomáhej mi, prosím,
jen dnešní den, nic víc.

Chtěla bych brzy zpívat tvoje chvály,
až přijde na mou duši nekončící den,
Pak i já budu hrát na andělské lyře
po věčný dnešní den!...

Písma svatého, které si svou krásou, vypočítavostí nebo lstí podrobily muže, a uvádí to do souvislosti s nevěrností Markétina manžela. Končí tento oddíl konstatováním, že Maria v protikladu k Evě nás zavazuje, aby si muži svých dobrých žen vážili a milovali je, i když uprostřed tohoto nebezpečného času musí být od nich na čas odloučení. Maria nám slibuje svou přímluvu, že po krátkém pozemském čase se budou moci spolu s ní těšit jako tři různé růže ve věčném životě.

...a Ježíš Kristus

Třetí růží je náš Pán Ježíš Kristus. Na kříži se rozevírají jeho rány jako pět krásných okvětních lístků.

Svou líbeznou vůni vábí k sobě hříšníky. Za touto vůní jdou zbožní lidé, dokud je nenajdou, a s nimi i užitek z Kristova utrpení. Tímto rozjímáním chtěl Adolf povzbudit vévodkyni, aby nepodléhala svému zklamání a nekroužila v myšlenkách tolik sama kolem sebe. Ovoce tohoto růžencového rozjímání bylo více než překvapující. Adolf je popsal ve spisu „Život vévodkyně“ (*Vita Ducissae*).

Mluvíme-li o původu modlitby svatého růžence, máme tím na mysli modlitbu, ve které je spojeno opakování modlitby *Zdravas, Maria* s rozjímáním o životě Pána Ježíše. V takové podobě vznikla tato modlitba v 15. století zásluhou kartuziánů Adolfa z Essenu (†1439) a opata Dominika Pruského (†1460). Tento Dominik již jako novic přišel s myšlenkou vložit po jménu Ježíš v modlitbě *Zdravas, Maria* větu z evangelia, takže v průběhu 50 *Zdravasů* prošel modlící se ve zkratce celé evangelium. Adolf z Essenu nazval tuto modlitbu se svým spisem „Rosarium“ (*Věvec z růží*). V roce 1444 rozšířil Dominik počet *Zdravasů* a příslušných vět na 150. Adolf z Essenu pokládá právě rozjímání o životě Páně za podstatnou složku růžence. Již z dřívější doby jsou však známa „tajemství“, vkládaná do opakovaných *Ave*. Tak kolem roku 1300 vznikl v cisterciáckém klášteře sv. Tomáše v Trevíru rukopis, který popisuje „tajemství“ počínající stvořením světa a končící posledním soudem. Taková tajemství se vkládala do *Ave* proto, aby se předešlo bezmyšlenkovitému opakování slovní modlitby.

Výše zmíněný Dominik Pruský není ovšem sv. Dominik, zakladatel řádu dominikánů. Ten žil o 200 let dříve (1170–1221), kdy ještě růženec jako takový nebyl znám. Ani v jeho životopise (Dietrich v. Apola, †1297), ani v aktech o svatořečení (1233) není zmínka o tom, že by sv. Dominik byl autorem růžence. Za původce růžence jej mylně označil ve své legendě o dvě stě let později dominikán Alanus de Rupe (†1475), který byl horlivým šířitelem tehdy již existující modlitby růžence a který se mylně domníval, že sv. Dominik založil jak řád, tak i modlitbu růžence. Pravdou ale je, že sv. Dominik se se svými spolubratry modlil tzv. malé hodinky Panny Marie (lidový doplněk oficiálního breviáře), které spočívaly v opakované modlitbě andělského poselství z Lukášova evangelia. Tato *Ave* se počítala na tzv. modlitební šňůře, provazu opatřeném potřebným počtem uzlů, zatím bez návaznosti na pozdější růžencová tajemství.

*Pramen: Marienlexikon. 2, s. 210; 5, s. 555.
EOS Verlag St. Ottilien 1989
Zdroj: Archiv Světla (Redakčně upraveno)*

Maminka Markéta (34 - dokončení)

Život matky Dona Boska

Kapitola 35

Z KUCHYNĚ DO NEBE

Děti sedící vedle ní

Během podzimu roku 1856 se maminka Markéta cítila unavená. Už nevycházela z kuchyně, kde sedávala vedle ohniště a pracovala a modlila se. Kdo ji chtěl potkat, tak ji tam našel. Děti ze „třídy maličkových“ se jí motaly pod nohama a hledaly úsměv anebo jablko. Byly pořád hladové. Mnohým se líbilo sedět vedle ní, slyšet ji vyprávět a vidět ji pracovat. Cítily teplo domova a maminky.

„To je můj pomocník v kuchyni“

Jednou tři důležití lidé prosili Dona Boska, aby mohli spatřit jeho matku. Doprovodil je tedy do jednoduché kuchyně. Tam proběhl tento dialog (přebíráme ho od Giovannioho Battisty Lemoyneho, který jej zaznamenal během jedné rozmluvy s Donem Boskem):

„To je moje maminka, která je také maminkou našich sirotek.“

„Vy děláte také kuchařku?“

„Abychom si získali nebe, děláme tak trochu všechno.“

„A co vaříte chlapcům?“

„Chléb a polévku, polévku a chléb.“

„A co pro vašeho Dona Boska?“

„Vařím jenom jedno jídlo.“

„Je to příliš málo. Ale děláte mu ji alespoň dobrou?“

„Představte si, že jí pořád tutéž, ráno i večer.“

„Nemáte nikoho, kdo by vám pomohl?“

„Mám pomocníka, ale dnes mě nechal samotnou, protože toho má příliš na vyřizování.“

„A kdo je ten pomocník?“

„Podívejte se, tady,“ řekla s úsměvem Markéta a ukázala na Dona Boska.

Učitelka prostoty

V roce 1835, je to už dávno, před 20 lety, vystoupil klerik Bosco na kazatelnu v Alfianu, aby přednesl jedno ze svých

prvních kázání. Poprosil pana faráře dona Giuseppa Prelata, aby mu řekl své mínění o kázání předtím, než mu ke kázání poblahopřál. Potom řekl, že takovému kázání lidé nerozuměli. Dal mu zásadu pro účinné kázání, kterou se bude Don Bosco řídit po celý život: „Je třeba mluvit lidovým způsobem, lidovým, lidovým.“ Teď na Valdoku Don Bosco nejenom kázal, ale i psal mnohé knihy pro obyčejný lid. Vždycky chtěl být „lidovým, lidovým, lidovým“. Proto pokaždé sešel do kuchyně s papíry a říkal: „Maminko, pokračujte v práci, já vám budu číst z těchto papírů a vy mi budete říkat, čemu rozumíte a čemu nerozumíte.“

Jednou odpoledne přišel se svazkem papírů, kde vyprávěl život svatého Petra, prvního papeže, kterému Ježíš řekl: „Dám ti klíče od nebeského království.“ Don Bosco tomuto životopisu dal nadpis „Velký klíčník“ (Clavigero), to znamená „velký nositel klíčů“. Sotva maminka Markéta slyšela tento titul, řekla: „Klíčník? Kde je ta země?“ Don Bosco pochopil, že chyboval, a změnil titul v jednoduchý název „Svatý Petr“.

Poprvé nejde do Becchi

V říjnu roku 1856 Don Bosco šel jako vždycky na oslavu Panny Marie Růžencové. Vzal s sebou nejlepší chlapce. Maminka však tam poprvé nešla. Necítila se dobře.

Několik dnů zůstala na lůžku, protože ji trápil kašel. V době, kdy bylo ještě světlo, pletla ponožky pro chlapce, který své

ponožky roztrhal. V jednom okamžiku však přestala. Oči se jí zakalily a kašel zesílil.

Don Bosco zavolal lékaře Bellingeriho a jeho diagnóza byla ošklivá: „Zápal plic.“

Byla to nemoc, která už jejího manžela Františka přivedla do hrobu a která před několika lety téměř přivedla do hrobu i jejího syna. Pro staré lidi v těch dobách znamenal zápal plic jediné: konec života. Maminka Markéta to věděla a prosila Dona Boska, aby zavolal jejího zpovědníka dona Borela a aby jí přinesl svaté přijímání.

Don Bosco bezprostředně upozornil bratra Josefa a shromáždil chlapce, aby se za velice nemocnou maminku modlili. Nikdo takovou zprávu nečekal. Bylo to smutné překvapení pro všechny. Maminky by neměly nikdy zemřít. Pro syny jsou nepostradatelné a nenahraditelné.

Pomyslet na to, že maminka už není, je, jako by si člověk myslel, že slunce už nebude svítit, že louky nedají trávu. Nemožné. Jak to bez ní půjde? Na malé chodbičce, která vedla do její místnosti, se tlačí tolik chlapců, zvláště ze „třídy maličkových“, kteří chtějí vidět a slyšet. Je to pro Dona Boska velice těžké, říct lidem, že tam nemohou, že je třeba nechat maminku odpočívat.

„Teď je řada na tobě, abys pomohl své matce.“

Don Bosco cítí, že toto bude nejtěžší ztráta pro Oratoř a pro něho. Naučila ho žít, být knězem, vychovávat chlapce, když spolu chodili na venkov, když se jí večer svěřoval, když v Oratoři ohřívala polentu.

Dávala mu sílu, aby se nikdy neunavil, důvěru v Prozřetelnost. Darovala mu, aniž by si toho všiml, výchovný systém, který udivuje svět. Všechno je soustředěno do života a těchto slov: „vlídná dobrota a statečnost matky“.

KNIHOVNIČKA

Celosvětová síť modlitby s papežem ČESKÁ REPUBLIKA

Apoštolát modlitby tvoří celosvětovou síť modliteb, která spojuje všechny křesťany s papežem Františkem a jeho záměry. Připojte se k rodině služebníků v Apoštolátu modlitby, kteří velkodušně nabídnou svůj život, práce a modlitby Kristu Veleknězi. Každý měsíc je za vás sloužena mše svatá.

DENNÍ MODLITBA APOŠTOLÁTU

Nebeský Otče, kladu před tebe celý dnešní den a ve spojení s tvým Synem, který ve mši svaté neustále zpřítomňuje svou oběť za záchranu světa, ti nabízím své modlitby, práce, utrpení i radosti. Duch Svatý, který vedl Ježíše, ať je i mým průvodcem a dává mi sílu svědčit o tvé lásce. Spolu s Pannou Marií, Matkou našeho Pána a Matkou církve, to vše přináším jako svou nepatrnou oběť zejména na úmysly Svatého otce a našich biskupů:

ÚMYSLY APOŠTOLÁTU MODLITBY NA ŘÍJEN 2023

Úmysl papeže: Za církve na synodě

Modleme se, aby církve na všech úrovních přetvořila svůj životní styl nasloucháním a rozhovorem a nechala se vést Duchem Svatým na periferie světa.

Národní úmysl: Za řeholníky a řeholnice

Modleme se za ty, kdo se zcela zasvětili Bohu, aby žili ve svých komunitách v pokoji a vzájemné lásce.

Svatý Františku Xaverský, oroduj za nás!

Svatá Terezie od Dítěte Ježíše, oroduj za nás!

Přichází don Borel, vyzpovídá ji a pak jde vzít Eucharistii jako pokrm na poslední cestu. Tehdy Markéta říká svému synovi: „Když jsi byl dítětem, pomáhala jsem ti přijmout Pána Ježíše. Teď je na tobě, abys ty pomohl své matce. Říkej nahlas slova, já je budu opakovat.“

Z Becchi přichází syn Josef s rukama ještě špinavými od hlíny. Maminka mu říká šeptem jako všechny matky: „Mějte se rádi.“

Následující den, zatímco nemoc pokračuje, podaří se jí ještě Donu Boskovi říct: „Bůh ví, jak jsem tě měla ráda. Doufám, že tě budu moci mít ráda v blažené věčnosti... Mám klidné svědomí. Splnila jsem svou povinnost ve všem, co jsem mohla... Buď pozorný ke svému okolí... Mnozí na místo Boží slávy hledají vlastní prospěch... Mnozí milují chudobu u druhých, ale ne u sebe...“ Po dlouhé pauze řekla: „Pamatuj si, že tento život spočívá v utrpení. Opravdové radosti budou na věčnosti...“

Markéta vyjádřila v těchto prostých slovech „křesťanské pojetí života“ stovek generací sedláků, přesvědčení, které pomohlo tisícům matek nést životní tíhu i přes bídu a války, smrt dětí, námahu, která drtila. Bůh si ji přišel vzít ve 3 hodiny ráno 25. listopadu. Don Bosco a bratr Josef se vrhli jeden druhému do náruče.

„Vy nám dělejte matku“

Don Bosco po dvou hodinách poprosil Giuseppea Buzzetiho, aby ho doprovodil do svatyně zvané Consolata (Panna Maria Utěšitelka). Giuseppe je přítel pro hořké okamžiky. Jediný člověk, před kterým se Don Bosco nestydí plakat. Jde celebrovat mši za svou matku do krypty svatyně a říká Panně Marii: „Zůstali jsme bez matky. Dělejte nám matku vy.“

Chladný registr smrti

Chladný registr farnosti svatých Šimona a Judy (dnes svatého Joachima) zaznamenal: „Léta Páně 1856, dne 25. měsíce listopadu ve 3 hodiny ráno na území této farnosti v domě Bosco zaopatřena svatými svátostmi zemřela Markéta Bosco ve věku 69 let, narozená ve vesnici Capriglio... Toto dosvědčují don Alasonatti Giuseppe, 45 let, a Buzzetti Giuseppe, 24 let. Její ostatky byly pohřbeny 26. listopadu na hřbitově v Turíně.“

Po vypršení lhůty „prvotního severního“ hřbitovního pole řady 31 B, hrobu č. 117, ve kterém byla maminka Markéta pohřbena, byly její ostatky vhozeny do společného hrobu jako ostatky všech chudých smrtelníků.

Boží registr

Kromě horizontu tohoto smrtelného života existuje jiný život, takový, který maminka Markéta nazývala „blažená věčnost“ a který Ježíš ohlásil slovy: „Blaze vám, chudí, neboť vaše je království Boží.“ (Lk 6,20) My křesťané věříme, že v tomto novém životě, který nám otevírá smrt, jsou jiné registry: registry Boží. Tam jsou zapsána jména spravedlivých. Don Bosco viděl svou matku v tomto „novém životě“. „V srpnu roku 1860,“ svědčí o tom G. B. Lemoyne, „se mu zdálo, že ji potkal poblíž svatyně Consolata. Její vzhled byl překrásný.“

»Ale jak to, že vy zde?« řekl Don Bosco.

»Jsem mrtvá, ale žiji,« odpověděla maminka Markéta.

»A jste šťastná?«

»Přešťastná.«

»Dejte mi znamení vašeho štěstí.«

Tehdy viděl svou matku rozzářenou, ozdobenou převzácným oděvem, s podivuhodně vznešeným pohledem. Markéta začala zpívat. Její zpěv o Boží lásce, to byla nevyslovitelná sladkost, která šla přímo do srdce, zasahovala ho, nadnášela ho.

Don Bosco touto přenádhernou melodií zůstal okouzlen. Nevěděl, co říct anebo o co požádat svou matku. Maminka Markéta, sotva ten zpěv dokončila, obrátila se na něho a řekla mu:

»Očekávám tě, protože my dva musíme být vždycky spolu.« (MB⁽¹⁾ 5, 267n)

(Redakčně upraveno)

Framen: BOSCO T., Maminka Markéta,

Život matky Dona Boska.

Překlad P. Jan Ihnát. Matice

cyrilometodějská s. r. o., Olomouc 2006.

(Kniha je vyprodaná.)

Poznámky:

⁽¹⁾ *Memorie biografiche di Don Giovanni Bosco; 18 volumi. Od: Lemoyne, Amadei, Ceria.*

Pondělí 2. 10. 2023

6:05 Léta letí k andělům: Antonín Randa – novínář **6:25** O kom, o čem: O Kostelcích aneb Kosteláci, Kostelané, Kosteletčáci a jejich setkávání **6:50** Pakistán – Neodvracejte oči **7:20** Setkání: Lenka Procházková – Růžodol **7:30** Buon giorno s Františkem **8:15** Kmochův Kolín 2019: Dechový orchestr ZUŠ VI. Ambrose Prostějov **9:00** Živě s Noe [L] **9:15** Outdoor Films s Josefem Bosákem: Arménie a válečný konflikt v Náhorním Karabachu **10:35** Ženy naší rodiny **10:55** Dolní Ročov **11:05** Groteský Laurela a Hardyho: Soupeři **11:30** Živě s Noe [L] **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Outdoorová videa Štěpána Dvořáka: Krajina okolo Javořice **13:15** Hledání skrytých svatých míst: Rhodos a Kea **14:10** Světla a stíny baroka **15:10** Noční univerzita: Matyáš Zrno – Dezinformace o dezinformacích **16:00** V souvislostech **16:20** Dům ze skla? **17:20** Měl to být Gerlach **17:35** 100 let létání v KM [P] **18:00** Sedmihlášky (96. díl): Měl sedláček jednu slépku **18:05** Mezi námi zvířátky: Hřiště **18:10** Kaplani naděje: Michal Hrnčiarik **18:20** Quanti Minoris na Mohelnickém dostavníku 2012 **18:40** Rostislav Herrmann – Tušení řádu [P] **19:00** V pohorách po horách: Hranická propast **19:10** Dědek a jeho kreslený svět: Dejte mu moc a zblbne **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír [L] **19:45** Přejeme si... **20:05** Lidé z cest [L] **21:10** ARTBITR – Kulturní magazín: Komiks o bl. Richardu Henkesovi [P] **21:20** Poletuchy: Na skok na Tábor **22:10** Kulatý stůl: Velké osobnosti dějin **23:30** Historie a současnost Matice svatohostýnské **0:00** Do varu s Maxem Kašparů: Křesťan a média **0:15** Příběhy psané životem: Se střízlivou hlavou **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Úterý 3. 10. 2023

6:05 Léta letí k andělům: František Radkovský – biskup **6:30** Made in Ružomberok **7:05** V poušti Karakum **7:15** Stanley's Dixie Street Band: Trebovický koláč 2018 **8:10** Noční univerzita: P. Václav Vacek – Mystika **9:00** Živě s Noe [L] **9:15** V souvislostech **9:40** Jak si mě našel Antonín z Padovy **10:20** Dokořán: Se Zdeňkem Chlopčičkem **11:10** Vezmi a čti: Září 2023 **11:30** Živě s Noe [L] **11:45** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Magazín Mary's Meals **13:10** Nic než národopis **14:00** Ohlédnutí za návštěvou papeže Františka v Mongolsku **16:05** Muzikanti, hrajte (4. díl): Lanžhotčanka **17:05** Hadí safari v Ugandě **18:00** Sedmihlášky (96. díl): Měl sedláček jednu slépku **18:05** Mezi námi zvířátky: Africká noc **18:10** Animované příběhy velikánů dějin: Harriet Tubman (1820–1913) **18:40** V pohorách po horách: Čtyři palice – Žďárské vrchy **18:50** Zpravodajské Noeviny: 3. 10. 2023 [P] **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:35** Outdoorová videa Štěpána Dvořáka: Rakousko – údolí Dyje **19:40** Dědek a jeho kreslený svět: Zamilování mimoni **19:45** Přejeme si... **20:05** Výpravy do divočiny: Rozumíme šimpanzům? [L] **21:10** Poutníci času: S Janem Šídlm **21:25** Terra Santa News: 27. 9. 2023 **21:45** Familie Korbel – Příběh z druhé strany **22:05** Má vlast: Přerov – kostel sv. Vavřince **23:05** O zaniklé Karvinné **23:50** Zpravodajské Noeviny: 3. 10. 2023 **0:15** Naše peníze, jejich osud **1:10** Noční repríza dopoledních pořadů.

Středa 4. 10. 2023

6:05 Léta letí k andělům: Petr Bratský – politik a skaut **6:30** Noční univerzita: Matyáš Zrno – Dezinformace o dezinformacích **7:15** Outdoor Films **9:00** Mše svatá z Vatikánu na zahájení řádného generálního shromáždění synody biskupů, svátek sv. Františka [L] **10:30** V pohorách po horách: Gruň – Beskydy **10:45** Zpravodajské Noeviny: 3. 10. 2023 **11:05** Velehrad v době nesvobody

TELEVIZE DOBŘÝCH ZPRÁV

■ Vysílání denně 6.00 – 1.00 hod.

■ Denně: 8.00; 16.00 hod. – programová nabídka TV NOE (změna programu vyhrazena)

Podrobnosti na www.tvnoe.cz

ZMĚNA PROGRAMU VYHRAZENA

11:30 Živě s Noe [L] **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Stíny barbarské noci **12:50** Co už umíme: Rožnovské slavnosti 2023 **14:00** Lidé z cest **15:05** Groteský Laurela a Hardyho: Není kuchař jako kuchař **15:26** Setkání: Petr Fiala **15:35** Zpravodajské Noeviny: 3. 10. 2023 **16:00** 100 let létání v KM **16:11** Když bolí tělo: Endometrióza a její léčba **17:15** Klid zbraní **17:40** Likvidace lepy **18:00** Sedmihlášky (96. díl): Měl sedláček jednu slépku **18:05** Mezi námi zvířátky: Horká vlna **18:10** Strýček Emu: Oříškový a semínkový **18:25** Harfa Noemova: A. Dvořák: Requiem, II. část [P] **18:50** Terra Santa News: 4. 10. 2023 [P] **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:45** Přejeme si... **20:05** Nebojte se...: Ptejte se kněze [L] **21:05** Adorace [L] **22:10** Noční univerzita: Anna Janoušková – Naštvaný a smutný jako Bůh **22:45** V pohorách po horách: Schareck – Vysoké Taury **22:55** Čalantika **23:15** Hledání skrytých svatých míst: Rhodos a Kea **0:05** Flešbky – Godzone podcast (5. díl): Ján Buc – Nebraňme se tomu, co chce Bůh **0:35** Kaplani naděje: Dagmar Slizová **0:45** Západní Ťan Šan **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Čtvrtek 5. 10. 2023

6:05 Léta letí k andělům: Jan Royt – ikonograf a historik **6:30** Za operou **7:25** Přesel jsem hranici **8:20** Terra Santa News: 4. 10. 2023 **8:40** Poutníci času: S Janem Šídlm **9:00** Živě s Noe [L] **9:15** ARTBITR – Kulturní magazín: Komiks o bl. Richardu Henkesovi **9:30** Kulatý stůl: Velké osobnosti dějin **10:50** Železné hory **11:30** Živě s Noe [L] **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Dokořán: Se Zdeňkem Chlopčičkem **13:35** Co pro tebe znamená Campfest **14:05** Outdoor Films **15:35** Groteský Bustera Keatona: Frigo plave **16:45** Zpravodajské Noeviny: 3. 10. 2023 **17:05** Trmice **17:15** Kouzlo Vysoké nad Kysucou **18:00** Sedmihlášky (96. díl): Měl sedláček jednu slépku **18:05** Mezi námi zvířátky: Čelisti **18:10** Ovečky: 27. neděle v mezidobí (A) **18:25** Za tajemným krokodýlem do Konga **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:30** Okřídlení sousedé: Jiříčky a vlašťovky **19:45** Přejeme si... **20:05** Jak potkávat svět [L] **21:30** Filipíny – Tajfun Haiyan **22:15** Pod lampou [P] **0:20** Buon giorno s Františkem **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Pátek 6. 10. 2023

6:05 Léta letí k andělům: Tomáš Špidlík – jezuita a kardinál – I. díl **6:30** 100 let létání v KM **6:41** Vezmi a čti: Září 2023 **6:55** Ohlédnutí za návštěvou papeže Františka v Mongolsku **9:00** Živě s Noe [L] **9:15** Výchova a občanství **9:40** Vitráže v kapli Ducha Svatého **10:00** Zatloukal na vině **10:25** Lidé z cest **11:30** Živě s Noe [L] **11:40** Přejeme si... [P] **12:05** Mše svatá [L] **13:25** Ivo Cicvárek na Mohelnickém dostavníku 2014 (3. díl) **14:10** Nebojte se...: Ptejte se kněze **15:15** V poušti Karakum **15:25** Mood – Ptáci **15:30** ARTBITR – Kulturní magazín: Komiks o bl. Richardu Henkesovi **15:40** Lázničky z Hřiňovej **16:00** Výpravy do divočiny: Rozumíme šimpanzům?

17:00 Jen Bůh **17:30** Rostislav Herrmann – Tušení řádu **18:00** Sedmihlášky (96. díl): Měl sedláček jednu slépku **18:05** Mezi námi zvířátky: Mrkev **18:09** Zachraňme kostely: Poutní kostel Navštívení Panny Marie ve Skocích u Žlutici **18:29** Toučky Ghanou **18:45** Jak to vidí... P. Miloslav Fiala OPræm **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír [L] **19:45** Přejeme si... **20:05** Noemova pošta: Říjen 2023 [L] **21:15** V pohorách po horách: Moravský kras **21:30** Poletuchy: Na skok do Ústí nad Labem **22:20** Cvrlikání (90. díl): Ponk **23:30** Magion – příběh družice **0:00** Cestujeme regionem Záhorie **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Sobota 7. 10. 2023

6:05 Léta letí k andělům: Tomáš Špidlík – jezuita a kardinál, II. díl **6:25** Ceferino Jiménez Malla – Cikán v nebi **6:55** Otažníky kolem starých klášterů **8:05** Sedmihlášky (96. díl): Měl sedláček jednu slépku **8:10** Ovečky: 27. neděle v mezidobí (A) **8:25** Bratr oheň: Konečně v Palestině! **8:50** Strýček Emu: Oříškový a semínkový **9:00** Animované příběhy velikánů dějin: Harriet Tubman (1820–1913) **9:40** 100 let létání v KM **9:51** Flešbky – Godzone podcast (22. díl): Andrea Bielová – Boj začíná na kolenu v modlitbě **10:20** V pohorách po horách: Soutěska Raggaschlucht – Vysoké Taury **10:25** Groteský Laurela a Hardyho: Laurel a Hardy v cizinecké legii **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Angelus Domini **12:05** Duchovní menu: Záznam mše svaté z katolické charismatické konference 2023 **13:20** Pod lampou **15:25** V pohorách po horách: Vítkovská vrchovina – Nizký Jeseník **15:35** Slovo na neděli: 27. neděle v mezidobí **16:00** Co se v mládí naučíš: Rožnovské slavnosti 2021 **17:00** Umění sklářských mistrů **17:30** Příroda kolem nás: Liška Eliška a jelen evropský **17:45** Setkání: Marek Sovka – Branišovice **18:05** Hledání skrytých svatých míst: Paros a Folegrandos **18:50** V souvislostech [P] **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:35** Dědek a jeho kreslený svět: Chlapi na útěku **19:45** Přejeme si... **20:05** Hlubinami vesmíru s dr. Kateřinou Falk: Laboratorní astrofyzika, 2. díl [P] **20:45** 800 let Sekulárního řádu svatého Františka [P] **21:15** František: Francesco, 1989 **23:25** Expedice – ptáci Třeboňska **23:55** Letem zjehnen (9. díl): Poznáváme blues **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Neděle 8. 10. 2023

6:05 Léta letí k andělům: Jaroslav Šindelář – sochař a malíř **6:30** Naše Horní Lideč **7:20** Vaření halušek **7:45** Kouzlo Vysoké nad Kysucou **8:20** Slovo na neděli: 27. neděle v mezidobí **8:50** Jak potkávat svět **10:15** ARTBITR – Kulturní magazín: Komiks o bl. Richardu Henkesovi **10:30** Mše svatá: Štramberk, kostel sv. Jana Nepomuckého [L] **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba Sv. otce Františka [L] **12:20** V souvislostech **12:40** Zpravodajský souhrn uplynulého týdne **13:30** Muzikanti, hrajte **14:00** Groteský Laurela a Hardyho: Představení **14:30** Okřídlení sousedé: Ptáci a skla **14:45** Hlubinami vesmíru s dr. Kateřinou Falk: Laboratorní astrofyzika, 2. díl **15:35** František: Francesco, 1989 **17:55** Sedmihlášky (95. díl): Náš kohout navečír **18:00** Bratr oheň: Mocný sultán **18:25** Ovečky: 27. neděle v mezidobí (A) **18:40** Animované příběhy velikánů dějin: Louis Pasteur (1822–1895) **19:05** Strýček Emu: Barvy podzimu [P] **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:40** Dědek a jeho kreslený svět: Nebojte se strachu **19:45** Přejeme si... **20:05** S chutí přes práh [P] **20:25** Jak tiše večer přichází: Koncert duchovních písní a spirituálů **21:35** Poutníci času: S Janem Šídlm **21:55** Výpravy do divočiny: Rozumíme šimpanzům? **22:55** Cvrlikání (100. díl): Hlmisto **0:05** Polední modlitba Sv. otce Františka **0:20** Zpravodajský souhrn uplynulého týdne **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Pondelok 2. 10. o 20:20 hod.: A teraz čo? (Nádherný Boží plán)

Je učenie sv. Jána Pavla II. obsiahnuté v Teológii tela aktuálne aj pre dnešné časy?

Utorok 3. 10. o 21:20 hod.: Pakistan – neodvracaj pohľad (dokument)

Dnes je malomocenstvo prekonanou chorobou. Ale v čase, keď prišla doktorka Pfau z Nemecka do Pakistanu, boli tisíce pacientov nie len chorých, ale aj odvrhnutých. Boj s predsudkami sa jej podarilo vyhrať.

Streda 4. 10. o 20:55 hod.: Večer z nádvorja

Vyberte sa s nami raz mesačne na nádvorie našej prešovskej pobočky, kde sa počas letných večerov stretávali hudobníci, ktorých všetci dobre poznáme. Ako sa dostali k hudbe? S kým spolupracujú? Čím a ako žijú? To všetko nám prezradia práve počas Večerov z nádvorja.

Štvrtok 5. 10. o 18:20 hod.: Svätá omša zblízka (Liturgické gestá a postoje)

Čo znamenajú jednotlivé postoje veriacich: státie, sedenie, kľáčanie a jednotlivé gestá? V ďalšej časti relácie „Svätá omša zblízka“ Mons. Marián Gavenda vysvetľuje, prečo je dôležité na svätej omši vnútorný postoj úcty a modlitby vyjadriť aj vonkajším postojom a ako naopak náš vonkajší postoj pomáha k vnútornému uzobraniu.

Piatok 6. 10. o 20:40 hod.: Poznačení Bohom – sv. František z Assisi (dokument)

Kto bol tento rehoľník, ktorý kresťanstvo navždy zmenil? Film ukazuje Františkov životný príbeh, od jeho divokej mladosti až po svätú smrť, a ukazuje, ako sa ho Boh na tejto ceste dotýkal a ako ho viedol.

Sobota 7. 10. o 16:00 hod.: Fatimská sobota z Obišoviec

Priamy prenos z diecéznej svätynie Ružencovej Panny Márie.

Nedeľa 8. 10. o 20:40 hod.: Ghana – Božie mesto (dokument)

Na niektoré miesta sa ani misionári neodvažujú. Jedným z takých je predmestie hlavného mesta Ghany. Prezývajú ho Sodoma a Gomora. Aj tu žijú ľudia. Otec Subash sa rozhodol premeniť toto miesto na Božie mesto.

Liturgická čtení

Nedeľa 1. 10. – 26. nedeľa v mezidobí

1. čt.: Ez 18,25–28

Ž 25(24),4–5.6–7.8–9

Odp.: 6a (*Rozpomeň se, Hospodine, na své slitování.*)

2. čt.: Flp 2,1–11

Ev.: Mt 21,28–32

Pondělí 2. 10. – památka svatých andělů strážných

1. čt.: Ex 23,20–23a

Ž 91(90),1–2.3–4ab.4c–6.10–11

Odp.: 11 (*Svým andělům vydal o tobě příkaz, aby tě střežili na všech tvých cestách.*)

Ev.: Mt 18,1–5.10

Úterý 3. 10. – ferie

1. čt.: Zach 8,20–23

Ž 87(86),1–3.4–5.6–7

Odp.: srv. Zach 8,23 (*Bůh je s námi.*)

Ev.: Lk 9,51–56

Středa 4. 10. – památka sv. Františka z Assisi

1. čt.: Neh 2,1–8

Ž 137(136),1–2.3.4–5.6

Odp.: *Vyslyš nás, Pane, a vysvobod' nás!*

Ev.: Lk 9,57–62

Čtvrtek 5. 10. – nezávazná památka sv. Faustyny Kowalské

1. čt.: Neh 8,1–4a.5–6.7b–12

Ž 19(18),8.9.10.11

Odp.: 9a (*Hospodinovy předpisy jsou správné, působí radost srdci.*)

Ev.: Lk 10,1–12

Pátek 6. 10. – nezávazná památka sv. Bruna

1. čt.: Bar 1,15–22

Ž 79(78),1–2.3–5.8.9

Odp.: 9bc (*Pro slávu svého jména vysvobod' nás, Bože!*)

Ev.: Lk 10,13–16

Sobota 7. 10. – památka Panny Marie Ružencové

1. čt.: Bar 4,5–12.27–29

Ž 69(68),33–35.36–37

Odp.: 34a (*Hospodin slyší chudáky.*)

Ev.: Lk 10,17–24

BREVIÁŘ PRO LAIKY

30. ZÁŘÍ – 7. ŘÍJNA 2023

Změna v číslování breviáře: levý, nepodbarvený sloupec – dřívější vydání breviáře; pravý, podbarvený sloupec – nové vydání breviáře (2007)

Uvedení do první modlitby dne:	NE 1. 10.		PO 2. 10.		ÚT 3. 10.		ST 4. 10.		ČT 5. 10.		PÁ 6. 10.		SO 7. 10.			
Antifona	919	1029	1543	1738	949	1061	1754	1975	980	1096	996	1113	1653	1870		
Žalm	784	883	783	881	783	881	783	881	784	883	784	883	783	881		
Ranní chvály:																
Hymnus	920	1029	1543	1739	949	1062	1551	1747	981	1096	997	1114	1653	1870		
Antifony	920	1030	1544	1739	950	1062	965	1079	981	1097	998	1115	1554	1750		
Žalmy	921	1030	813	914	950	1063	965	1079	981	1097	998	1115	813	914		
Krátké čtení a zpěv	923	1033	1544	1740	953	1066	1756	1977	985	1101	1001	1118	1554	1750		
Antifona k Zach. kantiku	718	810	1544	1740	953	1066	1551	1748	985	1101	1002	1119	1554	1751		
Prosby	924	1034	1545	1740	953	1066	1757	1977	985	1101	1002	1119	1655	1872		
Závěrečná modlitba	718	810	1545	1741	954	1067	1552	1748	986	1102	1553	1750	1555	1751		
Modlitba během dne:																
Hymnus	925	1035	940	1051	954	1067	970	1085	986	1103	1003	1120	1018	1137		
Antifony	925	1036	940	1051	955	1068	971	1085	987	1103	1004	1121	1019	1138		
Žalmy	926	1036	940	1052	955	1068	971	1085	987	1103	1004	1121	1019	1138		
Krátké čtení	927	1038	1545	1741	957	1070	973	1088	989	1106	1006	1124	1021	1141		
Závěrečná modlitba	718	810	1545	1741	957	1071	973	1088	990	1106	1006	1124	1022	1141		
Nešpory:																
SO 30. 9.																
Hymnus	915	1024	929	1039	1537	1732	959	1072	1552	1748	991	1108	1008	1125	1024	1143
Antifony	916	1025	929	1040	1546	1742	960	1073	976	1091	992	1109	1009	1126	1025	1144
Žalmy	916	1025	930	1040	1547	1742	960	1073	976	1091	992	1109	1009	1126	1025	1144
Kr. čtení a zpěv	918	1027	933	1043	1549	1745	962	1076	1763	1983	995	1112	1011	1129	1027	1146
Ant. ke kant. P. M.	717	810	718	811	1549	1745	962	1076	1553	1749	995	1112	1011	1129	719	811
Prosby	918	1028	933	1044	1549	1745	963	1076	1764	1984	995	1112	1011	1129	1028	1147
Záv. modlitba	718	810	718	810	1545	1741	963	1077	1552	1748	996	1113	1553	1750	719	812
Kompletář:	1238	1374	1242	1379	1247	1384	1250	1387	1254	1391	1257	1395	1260	1398	1238	1374

BIBLISTIKA

**VÝKLAD LISTU SVATÉHO PAVLA
FILIPANŮM • SUPER EPISTOLAM
B. PAULI AD PHILIPSENS LECTURA
(BILINGVNÍ VYDÁNÍ)**

*Tomáš Akvinský • Překlad, úvodní studie
a poznámky Tomáš Machula • Odpovědná*

*redaktorka Dagmar Kopecká • Odborná recenze prof. Vojtěch
Novotný, Th.D., a doc. Adam Mackerle, Th.D.*

První překlad z biblických komentářů sv. Tomáše Akvinského. Jedná se o tzv. lecturu – text v té podobě, jak si jej autor připravil pro přednášku. Nejde tedy o hotové dílo určené ke zveřejnění, ale spíše o podklad pro prezentaci myšlenek obsažených v komentovaném textu. Obsahuje vysvětlení jednotlivých veršů proložené odkazy na jiné biblické citáty, které s probíraným tématem souvisejí, rozvíjejí ho či přinášejí doplňující informace.

KRYSTAL OP, s.r.o. • Brož., 140x205 mm, 184 stran, 240 Kč

O DUŠÍCH V OČISTCI

DUŠE V OČISTCI: CO JSEM S NIMI PROŽILA

Marie Simmaová • Přeloženo z němčiny

Autorka, německá mystička 20. století, pomáhala duším v očistci už od dětství modlitbou a obětováním odpuštěk. Od roku 1940 se na ni začaly obracet duše s prosbou o pomoc. Na slavnost Všech svatých roku 1953 začala pomáhat duším v očistci smírným utrpením. Kniha hovoří o všem, co se Marie Simmaová od duší v očistci dověděla o současné době, a o tom, co viděla v nejtěžších chvílích utrpení pro své poučení i útěchu.

Matice cyrilometodějská s. r. o.

Dotisk třetího vydání • Brož., A5, 134 stran, 149 Kč

VIDĚNÍ OČISTCE

Ze slovenštiny přeložila Věra Všeticková

Meditace o očistci na základě soukromého zjevení autorovi textu, který si z příkazu duchovního vůdce přeje zůstat neznámý. Jde o jasnou a střízlivou zvěst, která byla napsána formou volných, chronologicky řazených listů. Pro snadnější pochopení však byly texty rozděleny na tři části: do první části je zařazeno vše, co se vztahuje k cíli soukromých zjevení a ke způsobu, jak s nimi zacházet; do druhé jsou zahrnuta systematicky uspořádaná ponaučení, která tvoří jakousi rozpravu o očistci; třetí a poslední část se věnuje zjevením duší v očistci. Předmluvu k původnímu vydání knihy napsal Henri Brincard, biskup v Puy en Velay.

Matice cyrilometodějská s. r. o.

Brož., A5, 168 stran, 158 Kč

ROZHOVOR NEJEN O VÍŘE A PSYCHIATRII

BLÁZINEC JE PŘED BRANOU

Jan Paulas - Max Kašparů • Ilustrace Jan Heralecký

Odpovědná redaktorka Markéta Protivánková

Renomovaný psychiatr, pedagog, katolický kněz a esperantista Max Kašparů se v rozhovoru s Janem Paulasem ohlíží za svou padesátiletou psychiatrickou praxí. Vzpomíná na dobu studií i začátky své profesní dráhy v dobách ateistického marasmu. Mluví o své konverzi, sleduje proměny naší společnosti po pádu komunismu a nabízí svůj neotřelý pohled i na věci budoucí. Kniha je protkána humornými i méně veselými příběhy z autorova života.

Karmelitánské nakladatelství ve společnosti

KatMedia, s. r. o.

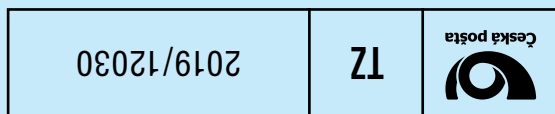
Váz., 120x200 mm, 224 stran, 349 Kč

Objednávky knih – tel. 733 741 841, 587 405 431 • Administrace a inzerce týdeníku Světlo – tel./fax 585 222 803

Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc, e-mail: objednavky@maticecm.cz

Nabídku knih a devocionálií najdete na našich webových stránkách www.maticecm.cz.

**Matice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
779 00 Olomouc**

SVĚTLO – týdeník Matice cyrilometodějské, spolku. Vydává Matice cyrilometodějská, spolek, Dolní nám. 24, Olomouc – IČO 00533866. Tiskne nakladatelství Matice cyrilometodějská s. r. o., Olomouc. Redakce: Šéfredaktor Mgr. Daniel Dehner, redaktor Mag. Theol. Tomáš Kmrl, Vychází s církevním schválením Arcibiskupství olomouckého č. j. 54/98 ord. Církevní schválení se uděluje časopisům jako potvrzení, že v nich nejsou bludy v oblasti víry a mravů. Neznámena to však, že udělovatel schválení se ztotožňuje s názory jednotlivých článků. Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>); objednávkový týdeník: e-mail: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávkový knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz; Registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; CD Photo s.r.o., Chrenovská 21/14, 949 01 Nitra, telefon 00421 903 263 525; podávání novinových zásilek povolené SP, s. p. ZSRP Bratislava, č. j. 3335-OPC zo dne 21. 5. 1996. Prohlášení redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanová, Medzugasor aj.), se podřizujeme konečnému usudku církve. Nevyžádane nezveřejněné příspěvky nevracíme.